Sosiaali- ja Terveysministeriö
StV@eduskunta.fi

Finavia Oyj:n kirjallinen lausunto Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle valtioneuvoston selvitys: Digitaaliset vihreät todistukset

Finavia Oyj kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston selvitykseen Digitaaliset vihreät todistukset.

Suomen kilpailukyky ja saavutettavuus ovat riippuvaisia hyvistä lentoyhteyksistä. Nopea ulospääsy kriisistä on ratkaisevaa kilpailukyvyn säilyttämiseksi. On tärkeää, että liikennettä avattaessa Suomi ei jää jälkeen, vaan matkustusrajoituksia poistetaan samaan tahtiin muun maailman kanssa. Finavia katsoo, että digitaalinen vihreä todistus on yksi avaintekijä matkustusrajoitusten purkamiseen ja kansalaisten vapaaseen ja terveysturvalliseen liikkumiseen EU:ssa Covid-19-pandemian aikana.

Muistiossa ei oteta kantaa digitaalisen vihreän todistuksentarkastuvelvollisuuteen, joka on olennaisin osa sujuvaa ja terveysturvallista matkustamista. Muistiossa todetaan, että komissio ja jäsenvaltiot valmistelevat yhdessä EU-tasolle perustan todistusten varmennukselle. Henkilötietoja saavat käsitellä vain viranomaiset kohdemaassa tai matkustuspalvelujen tarjoajat, jos se on kansallisen lain mukaan mahdollista pandemian estämiseksi.

Finavia näkee, että todistuksen tarkastusvelvollisuuden pitää ehdottomasti olla lähtömaassa kuljetusyhtiöllä, jotka tarkastaisivat kohdemaan vaatimusten mukaiset todistukset jo lähtökentällä. Näin vältytään tilanteelta, jossa samalla lennolla ulkomailta Suomeen tulee sekä matkustajia, joilla on ennakkotodistus, että matkustajia, joilla sitä ei ole. Matkustajat, joilla on pääsy lennolle ilman ennakkotodistusta luovat tartuntariskin muille matkustajille lennon aikana sekä riskin viruksen leviämiselle Suomeen kun matkustajamäärät kasvavat. Finavia näkee, että tarvittavat lainvalmistelut on käynnistettävä välittömästi, jotta matkustuspalvelujen tarjoajat voivat todentaa todistuksen jo lähtömaassa Suomeen matkustettaessa ja täten edistää sitä, että Suomeen saapuvat matkustaja olisi todennettu terveiksi todistusten perusteella jo lähtömaassa. Kasvavien matkustajamäärien myötä kattava todistusten todentaminen maahan saavuttaessa olisi käytännössä mahdotonta, ruuhkauttaisi maahan saapumista eikä tukisi terveysturvallista toimintaa.

Helsinki-Vantaan rooli mannerten välisen lentoliikenteen vaihtoasemana on taannut Suomesta Pohjois-Euroopan parhaat lentoyhteydet maailmalle. Yhteydet maailmalle ovat viennistä ja ulkomaankaupasta riippuvaiselle maalle erityisen tärkeitä. Muistiossa todetaan, että tavoitteena on, että myös kolmansissa maissa myönnetyt, yhteensopivat todistukset on mahdollista lisätä samaan todistusjärjestelmään. Tämä on Suomen kilpailukyvylle erityisen tärkeää, jotta voimme terveysturvallisesti avata liikkumisen myös kolmansiin maihin.

Hallitut ja hyvin järjestetyt rajoitusten purkutoimet, mukaan lukien digitaalisen vihreän todistuksen sujuva käyttöönotto, luovat kuvaa maamme osaamisesta. Suomen maineen kannalta ei siis ole yhdentekevää, miten järjestelyt toimivat ja miltä ne näyttävät lentoasemalla. Helsinki-Vantaa on maamme käyntikortti: se on ensimmäinen ja joskus myös ainoa kokemus Suomesta ja suomalaisuudesta.

Finavia Oyj

Katja Siberg
viestintäjohtaja